

Projektrapport

Miljötillsyn hos lantbrukare med tillsynsskuld från tidigare år

2024-04-10

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Detta gjorde vi

Vi kontrollerade 41 lantbruk med varierande mängd djurhållning samt en växtodlingsgård. De flesta av dessa lantbruk ligger inom nitratkänsligt område vilket innebär att lagstiftningen ställer högre krav på lagring och spridning av gödsel samt dokumentation av gödselhanteringen. På kontrollerna tog vi upp frågor om växtnäring, växtskydd, cisterner, avfallshantering och animaliska biprodukter. Av de 41 verksamheter som vi kontrollerade var 14 anmälningspliktiga så kallade C-verksamheter. Hos dem kontrollerade vi även deras egenkontroll. Övriga 27 var varken tillstånds- eller anmälningspliktiga (U-verksamheter).

I projektet hade vi särskilt fokus på integrerat växtskydd eftersom Jordbruksverket under år 2022 genomförde ett nationellt projekt om detta. Vi hade fortsatt fokus på detta under år 2023 eftersom Jordbruksverket anser att integrerat växtskydd fortsatt ska kontrolleras. Syftet med projektet var att fortsätta höja kunskapsnivån om integrerat växtskydd hos verksamhetsutövarna och föra dialog om olika åtgärder som kan minska mängden växtskyddsmedel som används.

Integrerat växtskydd handlar om en hållbar användning av växtskyddsmedel. Genom att kombinera olika typer av åtgärder går det att bekämpa ogräs, svampsjukdomar och skadeinsekter i odlingen. Att tillämpa integrerat växtskydd innebär att verksamheten arbetar enligt följande fyra grunder:

1. Förebygga växtskyddsproblem
2. Bevaka skaderisken i fälten
3. Behovsanpassa åtgärderna
4. Följa upp och utvärdera bekämpningsåtgärderna.

Resultat

Vi genomförde 41 kontroller. Av dessa kunde vi konstatera avvikelser hos 31 verksamheter. De flesta bristerna var ringa avvikelser från lagstiftningen. Det handlade oftast om brister i dokumentationen, exempelvis lantbrukarnas växtodlingsplaner. Verksamheter med ringa avvikelser kommer att åtgärda dem på frivillig väg. På 15 verksamheter var bristerna av normalgrad vilket krävde direkta åtgärder. Dessa brister var att de inte hade någon växtodlingsplan eller att gödselvårdsanläggningen läckte eller fylldes på otillåtet sätt. Några avvikelser gällde förvaring av spillolja eller andra kemiska produkter. De flesta lantbrukarna åtog sig att åtgärda avvikelserna men två lantbrukare fick förelägganden om att åtgärda sina brister.

Två lantbrukare fick beslut om miljöstraffavgift. Den ena lantbrukaren saknade gödseljournal, den andra använde spridningsutrustning som inte var godkänd av Jordbruksverket.

Vår uppföljning efter projektet

Verksamheterna med ringa avvikelser åtog sig att åtgärda bristerna. Vi kommer att följa upp dem vid nästa planerade kontroll.

Verksamheterna med avvikelser av normalgrad åtog sig att åtgärda bristerna, och vi följer upp dem inom överenskommet datum.

De verksamheter som inte skickade in kompletterande uppgifter inom överenskommen tid fick ett föreläggande med åtgärdskrav. Dessa följer vi upp kontinuerligt.

Vad blev nyttan med projektet?

Svenskt lantbruk ger närproducerade livsmedel och är helt nödvändigt för att skapa det öppna, biologiskt rika landskap som kännetecknar svensk landsbygd. Trots det påverkar all växtodling och djurhållning miljön negativt i viss omfattning eftersom näringsämnen från växtodling och gödsel bidrar till övergödning i vattendrag, sjöar och hav. Med miljökvalitetsmål som Ingen övergödning, Grundvatten i bra kvalitet och En giftfri miljö i sikte fokuseras tillsynen på att minska läckage av näringsämnen och kemikalier från lantbruket. Genom löpande tillsyn kan vi säkerställa att miljölagstiftningen uppfylls och därmed att den negativa påverkan på miljön minskar.

Fakta om projektet

Namn:	Miljötillsyn hos lantbrukare med tillsynsskuld från tidigare år
Projektet pågick:	2 oktober 2023 till 8 februari 2024
Detta granskade vi:	<ul style="list-style-type: none">• Växtskydd• Dokumentation• Växtnäring• Animaliska biprodukter• Avfallshantering• Egenkontroll
Antal anläggningar:	41
Antal anläggningar utan avvikelser:	10